

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у червні 2018 року

*(оглядова довідка за матеріалами
преси, Інтернету та неопублікованими документами)*

В Україні

19 червня Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» (щодо збереження пам'яток культурної спадщини ЮНЕСКО в Україні). Документ закріплює правовий статус об'єкта всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та передбачає створення Органу управління та Наглядової ради для такого об'єкта.

14 червня у Києві відбулася зустріч співголів Змішаної українсько-німецької комісії з питань повернення та реституції втрачених та незаконно переміщених під час та внаслідок Другої світової війни культурних цінностей – Першого заступника Міністра культури України С. Фоменко та Посла з особливих доручень Федерального міністерства закордонних справ Німеччини Міхаеля Янсена. Учасники обговорили процес повернення та реституції культурних цінностей, що триває між Україною і Німеччиною.

За кордоном

20 червня у рамках офіційного візиту до Португалії Міністр культури Є. Нищук зустрівся у Лісабоні з Міністром культури Португалії Луїшем Мендешем. Сторони розглянули питання поглиблення співробітництва у сфері культури, зокрема, налагодження спільного кіновиробництва, реалізацію спільних проектів у сфері креативних індустрій, обмін досвідом у сфері збереження об'єктів культурної спадщини.

Голодомор

За кордоном

27 червня американський штат Огайо визнав Голодомор 1932–1933 рр. в Україні геноцидом українського народу і став 12-им штатом США, який засудив цей злочин сталінського тоталітарного режиму. До того ж штати Огайо та Іллінойс оголосили 2018-й Роком пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932–

1933 рр. в Україні. Також цього місяця у Конгресі США було представлено проект резолюції, приуроченої до 85-х роковин Голодомору в Україні.

14 червня у Прудентополісі (Бразилія) презентували наукову працю професора Андерсона Прадо «Голодомор 1932–1933. Висвітлення в українсько-бразильській газеті «Праця». Книгу створено на основі спогадів бразильців українського походження, які пережили голодомор, та матеріалів, оприлюднених в українській газеті, що видається в Бразилії з 1912 року.

Міжнародна підтримка О. Сенцова та інших українських політв'язнів

На початку червня в понад 80 містах у більш ніж 20 країнах, серед яких США, Канада, Велика Британія, Німеччина, Франція, Австрія, Швеція, Швейцарія, Бельгія, Італія, Португалія, Польща, Чехія, ОАЕ, Ізраїль, Австралія, Кувейт та інші, відбулася акція #SaveOlegSentsov. А 14 червня Європейський парламент ухвалив резолюцію з вимогою до російської влади негайно та беззастережно звільнити О. Сенцова та всіх інших незаконно затриманих в Росії і в Криму громадян України. З цією ж вимогою виступили Голова Європейської Ради Дональд Туск, Генеральний секретар Ради Європи Турбйорн Ягланд, Міжнародна правозахисна організація Amnesty International, ОБСЄ, канадські парламентарі, Польський Сейм, чеські політичні партії тощо. Американський ПЕН-центр написав президенту РФ В. Путіну і главі ФІФА Джанні Інфантіно офіційного листа із закликом негайно звільнити О. Сенцова. Лист підписали 48 діячів культури, серед яких письменники Герта Мюллер, Джон Кутзее, Салман Рушді, Джонатан Франзен, Маргарет Етвуд, Пол Остер, співачка Патті Сміт, композитор Стівен Сондхайм та інші. Слова підтримки на адресу українського режисера написав у своєму Twitter і американський письменник Стівен Кінг. На Міжнародному кінофестивалі в Карлових Варах (Чехія) та «Кінотаврі» (Росія) також згадали про кремлівського бранця. Прикметно, що в самій Росії закликом звільнити О. Сенцова підтримало понад 130 діячів науки і культури, які підписали спільне звернення асоціації «Вільне слово», Санкт-Петербурзького ПЕН-клубу та «Вільного історичного товариства».

Креативні індустрії В Україні

7–8 червня за участі Прем'єр-міністра України В. Гройсмана та Міністра культури України Є. Нищука у Тульчині Вінницької області відбулася друга Всеукраїнська конференція «Культура і креативні індустрії як основа розумної стратегії розвитку малої території». Захід мав на меті презентувати кращі практики Європейського Союзу з розвитку культурного та туристичного потенціалу малих міст України. Тож у ході конференції своїм досвідом поділилися закордонні учасники – архітектор, президент вишу Escola Superior

Gallaecia та директор Центру досліджень Si-ESG Маріанна Коррея (Португалія); професор та координатор навчальних програм у Бізнес-школі Вільнюського університету Юрате Черневічюте (Литва); проектний менеджер програми ЄС «Креативна Європа» в Україні Анні Турло. Організатори: Міністерство культури України та Український центр культурних досліджень, за сприяння Національного бюро програми ЄС «Креативна Європа Україна».

В Івано-Франківську, в Музеї мистецтв Прикарпаття та у виставковій залі обласної організації Національної спілки художників України діяла виставка 12-ї міжнародної бієнале сучасного художнього текстилю «Scythia». Експонувалися роботи понад 100 художників з 27 країн: Австрії, Австралії, Аргентини, Бельгії, Болгарії, Великої Британії, Данії, Індії, Ізраїлю, Канади, Кореї, Литви, Мексики, Нідерландів, Німеччини, Польщі, Румунії, Словаччини, США, Тайваню, Туреччини, України, Уругваю, Франції, Швейцарії, Швеції, Японії.

За кордоном

Брендинг «Євробачення – 2017», створений українськими агентствами Vanda.agency і Republique, отримав бронзову нагороду в категорії Design Lions міжнародного фестивалю виробників реклами «Каннські леви».

20 червня в Барселоні (Іспанія) дніпровська команда Kultura Medialna отримала спеціальний приз конкурсу European Prize for Urban Public Scene – 2018 за проєкт «Сцена». Тож локацію з дніпровського Центрального парку культури та відпочинку ім. Т. Г. Шевченка, яка торік була споруджена спеціально для фестивалю «Конструкція», визнано одним із кращих громадських просторів у Європі.

Дні культури

В Україні

10 червня на одній із «найбільш французьких» вулиць Києва – Костьольній, вже вчетверте відбувся ярмарок «Свято вулиці Костьольної: День Франкофонії». Подія стала можливою завдяки посольствам Бельгії, Канади, Франції, Лівану та Швейцарії, а також за підтримки Французького інституту в Україні.

26 червня у Києві стартував проєкт «Знайомство з Китаєм 2018 – Культура Західного Китаю в Україні», який пройшов у рамках китайської ініціативи «Один пояс і один шлях». У ході заходу відбувся показ вистави «Чарівний Шовковий шлях» Театру пісні і танцю провінції Ганьсу в Центрі культури та мистецтв Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського». Перед постановкою глядачі мали можливість оглянути тематичну фотовиставку «Різнобарвний Західний Китай». У кінопрограмі проєкту – стрічка «Далека Шамбала» та серіал «Дах світу».

Захід організаційно Прес-канцелярією Держради КНР і Посольством КНР в Україні. Даний проект планують також представити у Львові.

21 червня у Львові відбувся День В'єтнаму, під час якого українці мали можливість ознайомитися з в'єтнамськими піснями та танцями у виконанні етнічних колективів, побачити народні костюми «ао зай», скуштувати страви національної кухні. Під час заходу на міській площі Ринок також відбулася фотовиставка «Народ В'єтнаму».

За кордоном

15 червня в Тель-Авіві (Ізраїль) з успіхом пройшов IV Фестиваль української культурної спадщини «ЕТНО-хутір», який відвідало понад 2000 ізраїльтян. Музичну атмосферу фесту створили українські гурти «Цвіт кульбаби» і «Неформат», співачка О. Муха, міжнародний неоклезьмерський колектив Gefilte Drive. В рамках заходу відбувся благодійний ярмарок для збору коштів на проведення реабілітаційно-оздоровчого сімейного табору «Крила» для вдів з дітьми, чоловіки яких загинули в АТО. Організатором свята виступила громадська організація Israeli Friends of Ukraine за підтримки канадського благодійного фонду Ukrainian Jewish Encounter. Партнерську допомогу надали Посольство України в Ізраїлі та авіакомпанія МАУ.

Мистецькі заходи

В Україні

25–27 червня в Києві пройшов IX Міжнародний конгрес українців. На відкритті форуму виступили: президент Міжнародної асоціації українців, завідувач кафедри славистики Віденського університету Міхаель Мозер (Австрія); професор історії та славистики Університету Вікторії, голова Асоціації українців Канади Сергій Єкельчик; професор Вроцлавського університету Агнешка Матусяк (Польща) та інші. Загалом у конгресі взяли участь 500 науковців з України, Канади, США, Великої Британії, Австрії, Німеччини, Італії, Угорщини, Польщі, Білорусі, Болгарії, Молдови, Словаччини, Сербії, Росії. Проведення заходу збіглося зі 100-річчям заснування Української академії наук.

21 червня на Михайлівській площі столиці за підтримки Міністерства закордонних справ України, посольств Франції, Бельгії, Канади, Мексики, Кіпру і Таїланду офіційно стартував IV Міжнародний фестиваль мистецтв Anne de Kyiv Fest. Відкриттям заходу стала вулична вистава «Едігна. Донька Анни Київської та Генріха I. Початок славного служіння», мета якої продемонструвати нерозривний зв'язок України з Європою. Дійство підготував потужний творчий колектив: автор поеми – О. Ірванець; композитор – І. Небесний; художники – А. Єрмоленко, О. Грищенко і О. Березюк; актори – І. Вітовська-Ванца, А. Блащук, Є. Нишук, О. Ступка, Ф. Стригун, Т. Компаніченко. На заході були присутні представники дипломатичного

корпусу та міжнародних організацій, а також члени громади селища Пух (територія сучасної Німеччини), де похована Едігна. В рамках Anne de Kyiv Fest можна було познайомитися з долею ще однієї непересічної жінки – українки Катерини Десницької. Їй було присвячено виставку «Катерина Таїландська» в Національному Музеї Тараса Шевченка, організовану за підтримки Почесного Консульства Королівства Таїланд в Україні. На відкритті експозиції також презентували український переклад книги «Катя і Принц Сіаму», яку написала принцеса Таїланду Наріса Чакрабонгсе, онука К. Десницької. Фестиваль триватиме до 15 липня.

13–17 червня Івано-Франківськ уп'яте приймав Міжнародний фестиваль актуального мистецтва Porto Franko. Цьогорічний проект став масштабною міжнародною подією, в рамках якої на 14-ти локаціях міста було організовано понад 100 акцій візуальної, музичної, театральної, кіно-, літературної та освітньої програм за участі 250 митців із Польщі, Австрії, Німеччини, США, Франції, Бельгії, Голландії, Литви, України тощо. Зокрема на медіа-виставці «Прев'ю» було представлено роботи художників Браяна Фернадеса-Халлорана (США) та ОХ (Франція). Музичною подією фестивалю став джазовий концерт авторської музики лауреата «Греммі» Гаста Вальтцінга (Люксембург), на якому разом із маестро зіграв його земляк Девід Лабор'є (гітара) і український Національний президентський оркестр. У ході фесту також виступили тромбоніст Томас Мур (Бельгія), перкусіоніст Ласло Худачек (Угорщина), співачка та перформер Юлія Міхалі (Німеччина), рок-гурт The Gitas (США), J. Bernardt (Бельгія) та інші. Не менш насиченою була і театральна програма Porto Franko, гостями якої стали: театр Meno Fortas із виставою «Книга Йова» за мотивами текстів Старого Заповіту (реж. Еймунтас Някрошюс, Литва); Вільнюський міський театр Оскараса Коршуноваса з постановкою п'єси А. Чехова «Чайка» (реж. Оскарас Коршуновас, Литва); моновистава «Солодка» за твором М. Матіос «Солодка Даруся» (реж. Малгожата Пашкер-Войцешонек, Польща). А завдяки Австрійському культурному форуму в Києві глядачі фестивалю змогли оцінити епатажний балетний перформанс «Oh, Magic» (хореограф Сімон Маєр, Австрія).

Наприкінці червня на Івано-Франківщині відбулася ще одна подія – Перший міжнародний форум країн Східної та Центральної Європи Via Carpatia, що пройшов у Криворівні Верховинського району. У музичній програмі фестивалю виступили польсько-українські гурти Taraka і Drum&Tuba Band, сербська етно-джазова формація NAKED, білорусько-литовська група Warsoba, гурт Le Soco, який об'єднав музикантів із Конго, Мексики, Ірану, Екватору та України. На свято також завітали колективи народної творчості з Польщі та Словенії. В рамках фестивального кінофоруму Transcarpatia у програмі «Нове кіно Карпат» показали 20 стрічок, створених у країнах Карпатського Єврорегіону, які отримали визнання на міжнародних кінофестивалях.

1–7 червня відбувся VIII Міжнародний фестиваль Бруно Шульца, майданчиками якого крім Дрогобича стали Львів і Трускавець. Участь у заході взяли понад 100 науковців і митців із 17-ти країн: Польщі, Бразилії, Ісландії, Швеції, Японії, Чехії, Угорщини, Хорватії, Великої Британії, Франції, Австрії тощо. На відкритті з інавгураційними лекціями виступили польський поет Адам Загаєвський та ісландський письменник Сйон. У ході фестивалю відбулися зустрічі з представниками сучасної польської літератури, серед яких Ольга Токарчук, Яцек Подсядло, Павел Хілле, Богдан Задура, Кшиштоф Келлер, Станіслав Ожуг та інші. Яскравою літературною подією фестивалю став організований Ольгою Токарчук диспут на тему втраченого твору Б. Шульца «Месія», під час якого Геркус Кунчюс (Литва), Оксана Луцишина (США) та інші митці читали написані спеціально для цієї панелі власні варіації загубленого тексту. У візуальній програмі було представлено низку експозицій, зокрема індивідуальні виставки польських художників Маріуша Джевінського й Амадеуша Попека, та росіянина Сергія Слепухіна. Порадував фестиваль і театральними прем'єрами: бразильський театр «A turma do Dionísio» представив виставу «Санаторій» за творами Б. Шульца; студентський театр «Альтер» з Дрогобича презентував одразу дві роботи – «Невичерпного Перетворювача» за мотивами оповідань Б. Шульца (співрежисер Веслав Холдис, Польща) та постановку «Таргани» за п'єсою Сергія Слепухіна (Росія). В музичній програмі виступив краківський гурт «Кроке» (Польща). В рамках фестивалю також відбулася велика міжнародна наукова конференція, на якій виступило понад 50 науковців із різних країн. VIII Міжнародний фестиваль Бруно Шульца пройшов під патронатом Міністра культури та національної спадщини Республіки Польща Пйотра Глінського та президента Любліна Кшиштофа Жука. Співорганізаторами виступили Інститут Книги у Кракові, Польський Інститут у Києві, Генеральне Консульство Республіки Польща у Львові.

За кордоном

Цьогоріч Україна потрапила на міланський фестиваль Марре. Contemporary Geographies (Італія), де окрім нашої країни було представлено культуру Туреччини, Ірану та прикордоння США і Мексики. 14 червня, в рамках Українського дня, Київський міжнародний фестиваль короткометражних фільмів – KISFF представив програму кращих українських короткометражок: «Ленінопад» С. Шимко, «Без тебе» Н. Алієва, «EWA» Джиги Бена Артзі, «Післямак» Ю. Катинського, «Жуйка» О. Макаруч. Фестивальна публіка також мала можливість почути гурт «ДахаБраха» та познайомитися з роботами художниці А. Звягінцевої.

Музика В Україні

З 29 червня по 1 липня в Україні тривав II Музичний марафон W-life пам'яті українського оперного співака, Героя України В. Сліпака. 29 червня на сцені Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського, а 30 червня у стінах Львівської обласної філармонії виступили солісти, які були творчими партнерами В. Сліпака: Перін Медоф (сопрано, Франція), Гоша Ковалінська (меццо-сопрано, Польща – Франція), Гійом Дюссо (бас, Франція), Пабло Вегуліа (тенор, США). У програмі «Маленька урочиста меса» Дж. Россіні. 1 липня у Львові також відбувся концерт Opera Gala, у якому до оперних зірок приєднався французький диригент Ніколас Краузе.

9–10 червня пройшов VI Міжнародний музичний фестиваль оперети, опери та мюзиклу «О-Фест», який розгорнув мистецькі акції в приміщенні Київського національного академічного театру оперети, ландшафтному парку Бучі та на столичному Співочому полі. У програмі було представлено класичні музичні твори, джаз і поп-рок у виконанні солістів та диригентів музичних театрів 13-ти країн: Австрії, Азербайджану, Білорусі, Болгарії, Грузії, Казахстану, Китаю, Литви, Молдови, Польщі, Португалії, Румунії та України. Серед почесних гостей фестивалю: Надзвичайний та Повноважний Посол Угорщини в Україні Ерно Кешкеня, Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Болгарія в Україні Красімір Мінчев, директор Національного театру оперети Румунії Біанка Іонеску Балло.

З 8 по 10 червня на території парку Палацу Потоцьких у Тульчині Вінницької області тривав II Міжнародний оперний фестиваль OPERAFEST TULCHYN–2018. Учасниками заходу стали понад 30 солістів із Австрії, Німеччини, США та України, 300 оркестрантів, 50 танцюристів, 180 хористів та чотири диригенти: Оксана Лінів (Австрія – Україна), Тарас Криса (США), Д. Морозов і В. Рацюк (Україна). 40 тисяч глядачів змогло оцінити різножанрову програму – від класичної опери та балету до рок-опери. В ході заходу також презентували концертну версію бродвейського мюзиклу Д. Кандера «Чикаго», ексклюзивне право на виконання якого в Україні було отримано завдяки підтримці Посольства США.

1 червня з ініціативи народного артиста України О. Ботвінова в Одесі стартував IV Міжнародний музичний фестиваль ODESSA CLASSICS. Його щорічна програма тривала 10 днів і складалася з низки концертів, круглих столів, дискусій, майстер-класів, виставки живопису, літературних і кінозустрічей. Особливою подією фестивалю став масштабний концерт просто неба на Потьомкінських сходах із відеоінсталяціями та світловим шоу. Серед закордонних учасників – скрипалі: Даніель Хоуп (Велика Британія), Майкл Гуттман (Бельгія), Максим Венгеров (Росія – Ізраїль), Робі Лакатош (Угорщина); піаністи: Штефан Владар (Австрія), Себастьян Кнауер (Німеччина), Поліна Осетинська (Росія); віолончеліст Антоніо Менезес

(Бразилія – Швейцарія); кларнетист Дмитро Ашкеназі (Швейцарія), перкусіоніст Бурхан Очал (Туреччина – Швейцарія), дует DUO GAZZANA (Італія), Берлінський камерний оркестр (Німеччина). Завдяки високому рівню виконавців і хорошій організації ODESSA CLASSICS цього року потрапив на європейську фестивалювну карту німецького каталогу Festspiel-Guide.

Класична музика у виконанні іменитих виконавців лунала і на V Міжнародному фестивалі «Музика Шопена просто неба», який пройшов 23–24 червня в історико-культурному комплексі «Замок-музей Радомисль» на Житомирщині. Захід традиційно провели у рамках культурного проекту «Via Regia» під патронатом Посольства Республіки Польща в Україні.

З 27 червня по 1 липня у Львові проходив VIII Міжнародний джазовий фестиваль Leopold Jazz Fest (колишній Alfa Jazz Fest) за участі понад 170 музикантів з 16-ти країн. Зокрема на головній сцені ім. Едді Рознера виступили такі легенди джазу, як Маркус Міллер, Лі Рітенур, Дейв Грусін, Чарльз Ллойд з ансамблем The Marvels (США), Ларс Даніельсон (Швеція), Маріо Біонді (Італія), Джон Стетч разом із John Stetch Trio (Канада), а також новатори: Джейкоб Кольер, Джеймі Каллум (Велика Британія), Роберт Гласпер із проектом R+R=NOW (США) та інші. Сенсацією фестивалю став виступ 87-річного піаніста, який уособлює історію і еволюцію джазу – Ахмада Джамала. Власне, саме йому цього року вручили премію «Leopold Jazz Music Awards» ім. Едді Рознера. В межах фестивалю також відбувся концерт до 100-річчя відновлення незалежності Литви за участі #LT100 jazz band (Литва).

Насиченою була червнева програма і у Львівському будинку органної та камерної музики, де відбулися концерти скрипальки Мідорі Гото (США – Японія), колективу Airborne Extended (Австрія), Хору та оркестру Університету м. Мальме під орудою Даніеля Ханссона (Швеція). «Музику з далекої Півночі» шведський колектив також зіграв у Києві, Хмельницькому та Чернівцях.

18 червня швейцарська скрипалька Аделіна Опреан зіграла на унікальному інструменті XVIII століття роботи італійського майстра Лоренцо Сторіоні у Музичному салоні Львівської національної опери. Знаній музикантці акомпанувала українська піаністка, професор Львівської музичної академії О. Рапіта.

Тимчасом японська скрипалька Маюко Каміо у супроводі Академічного симфонічного оркестру Національної філармонії України під керівництвом М. Дядюри виступила в Національній філармонії України у Києві.

Посольство Республіки Туреччина в Україні спільно з Міністерством культури України представило концерт-оповідь «Музика, на яку надихнула Роксолана/Хюррем Султан», що пройшов 11 червня у Національній філармонії України. В програмі прозвучали твори Ф. Й. Гайдна, Н. Кодалли, А. Аташа, Д. Акімова та Є. Станковича. Акторка О. Сумська зачитала вірші Роксолани в українському перекладі О. Шутко.

Наприкінці червня польська хорова капела Cappella Corale Varsaviana під орудою польсько-українського диригента Р. Реваковича розпочала свій концертний тур містами України. Тож польську хорову музику XVI–XXI ст. можна було почути у Києві, Житомирі, Хмельницькому та Львові. Концерти відбулися за підтримки Польського інституту в Києві та Міністра культури і національної спадщини Республіки Польща Пйотра Глінського.

1 червня присвячений Франції концерт започаткував нову серію фестивалю «Відкрита музика міста» – «Класик пікнік». Захід урочисто відкрила Надзвичайний і Повноважний Посол Французької Республіки в Україні Ізабель Дюмон. У ході події виступив японський саксофоніст Кента Ігараші. А 23 червня під егідою Посольства Австрії в Україні відбувся «Класик пікнік. Австрійський концерт».

23 червня на Софійській площі в Києві відбувся гала-концерт «В Україну повернись» за участі українських оперних зірок, які здобули визнання за кордоном. Солісти: Л. Монастирська («Ла Скала» і «Метрополітен-опера»), О. Безсмертна (Віденська опера), О. Цимбалюк («Ла Скала» і «Метрополітен-опера»), М. Талаба (Віденська опера), З. Кушплер (Віденська опера). Ініціатор проекту – головний режисер Національної опери України А. Солов'яненко.

Завдяки Французькому інституту в Україні на сцені «Мушля», що у київському Маріїнському парку, відбулися концерти дуетів: Венсана Пейрані та Еміля Парізьєна (Франція), а також Ельвіра да Паіви і Пони та Кентена Дежоржа (Португалія – Франція). Співorganізаторами останнього концерту також стали Посольство Португалії в Україні та Інститут Камоєнша (Португалія).

19 червня канадський композитор і музикант українського походження Любомир Мельник, відомий як найшвидший піаніст планети, виступив у столичному Будинку кіно.

6 червня в київському Палаці Спорту виступив британський гурт Deep Purple у рамках світового туру The Long Goodbye Tour на честь 50-річчя групи.

З 27 червня по 12 липня в Київському інституті музики ім. Р. М. Глієра проходить культурно-мистецький проект «Міжнародна літня музична академія – 2018». Заявки на участь у заході подали понад 40 учасників із України, США, Боснії та Герцеговини, Португалії, Франції, Німеччини, Мексики, Південної Кореї та Китаю. Професорський склад: Яков Касман і Марк Лакірович (США), Олів'є Казаль (Франція), Олексій Гринюк (Велика Британія), Денис Северин (Швейцарія). Організатори: Міністерство культури України, Міжнародний благодійний фонд конкурсу В. Горовиця, Київський інститут музики ім. Р. М. Глієра.

9 червня в Миколаєві, у Палаці культури будівельників, під орудою аргентинського диригента Раміро Арісти виступив камерний оркестр «Ars-Nova».

За кордоном

11–20 червня в Лісабоні (Португалія) за підтримки програми ЄС Culture Bridges (Британська Рада в Україні та EUNIC) пройшов фестиваль сучасної музики New Music: Touchpoints, організований командами Kyiv Contemporary Music Days (Україна) та DME (Португалія). У рамках заходу відбулося 12 концертів, 10 лекцій та численні майстер-класи за участі 30 музикантів із 16 країн. Україну представили: піаніст А. Баришевський, скрипалі А. Павлов та І. Завгородній, альтист К. Супрун, віолончеліст В. Рекало. Цікаво, що 15, 19 і 20 червня у приміщенні Kyiv-Mohyla Business School завдяки спеціальним шоломам кийвські глядачі змогли побачити трансляцію подій фестивалю у форматі віртуальної реальності 360°.

У червні юні українські музиканти добре зарекомендували себе на міжнародних конкурсах. Піаністка Д. Стогнушенко з Костянтинівки Донецької області перемогла у престижному конкурсі Piano Talents в італійському Мілані. А семирічна киянка А. Мартинюк стала лауреатом міжнародного вокального конкурсу Baltic Voice, що відбувся у Литві.

Театр В Україні

З 18 по 24 червня в Києві тривав II Міжнародний фестиваль камерних театрів AndriyivskyFest, на якому свої вистави представили театри з Литви, Білорусі, Греції, Франції, Естонії, Болгарії, Грузії та України. Зокрема Вільнюський міський театр Оскараса Коршуноваса (Литва) показав «Божевільного» за М. Гоголем, Тбіліський академічний театр ім. Марджанішвілі (Грузія) презентував «Чоловіків» за Н. Саймоном, «Зеро Театр» (Естонія) – «Гробаря» за А. Рожкою, «Темпо» (Франція) запропонував «Казки Пушкіна», трупа з міста Русе (Болгарія) познайомила глядачів із сучасною балканською поезією та бардівською піснею у «Сонатині для кольорових снів» тощо.

11 червня на сцені Чернігівського обласного академічного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка стартував Міжнародний театральний фестиваль моновистав «Чернігівське відлуння – 3». У цьогорічній фестивалійній програмі актори з Азербайджану, Білорусі, Вірменії, Ізраїлю, Молдови та України представили 8 різножанрових моновистав. Так, заслужений артист Республіки Азербайджан і Калмикії Шовгі Гусейнов познайомив глядачів із героєм п'єси «Контрабас» за П. Зюскіндом; Тетяна Хазановська (Ізраїль) запропонувала свою авторську постановку «Царські листи» за біблійними текстами; Яна Лазар (Молдова) представила «Три життя Айседори Дункан» за твором З. Сагалова; заслужена артистка Вірменії Наріне Григорян показала авторську роботу «Моя сім'я у моїй валізі».

20 червня у Національній опері України, за підтримки Посольства Італійської Республіки в Україні та Італійського інституту культури в Україні,

відбулася прем'єра балету «Юлій Цезар». В основі постановки музика «Римської трилогії» Отторіно Респігі. Автор лібрето і балетмейстер-постановник – А. Рехвіашвілі. Диригент-постановник – М. Дядюра. Солісти: М. Сухоруков, Т. Льозова, Є. Гогідзе, В. Нетруненко та інші. Загалом новий балет вражає масштабністю, адже у виставі долучено практично всю балетну трупу театру.

Натомість у Львівській опері запропонували сучасне прочитання «Дон Жуана» В.-А. Моцарта на лібрето Лоренцо да Понте, яку допоміг втілити балетмейстер Марчелло Алджер (Італія). Консультувала виконавців головних партій солістка Варшавської камерної опери О. Пасічник. Ініціатор актуалізації класичної опери та режисер-постановник – В. Вовкун, диригент-постановник – Ю. Бервецький.

За кордоном

16 червня в залі Міської бібліотеки Праги (Чехія) презентували алегоричну комедію про Чорнобильську зону «Сталкери» за П. Ар'є. Вистава – спільна постановка Київського академічного експериментального театру «Золоті ворота» і Київського академічного Молодого театру, режисером якої виступив С. Жирков. Актори: І. Вітовська-Ванца, О. Нагрудний, В. Баблів, В. Писаренко.

У червні народний артист України С. Мойсеєв, який нині працює як незалежний постановник, допомагав Тбіліському російському драматичному театру ім. О. С. Грибоедова (Грузія) втілити «Васу Железнову» М. Горького. У головній ролі лауреат премії ім. Коте Марджанішвілі Ірина Мегвінетухуцесі. Прем'єрою цієї вистави планують відкрити у вересні цього року 173-й сезон театру.

Кіно

В Україні

28–30 червня в київському Довженко-Центрі та одеському Зеленому театрі пройшов VIII Фестиваль архівного кіно «НІМІ НОЧІ. ПОВЕРНЕННЯ». У програмі показали віднайдені в кіноархівах Японії та Німеччини українські фільми – «Людина і мавпа» (реж. А. Вінницький, 1930) і «Свині завжди свині» (реж. Х. Шмаїн 1931). Показ фестивальных стрічок супроводжувався музикою, створеною за участі композиторів-переможців першої в Україні навчальної програми для кінокомпозиторів Envision Sound, яку Довженко-Центр провів з ініціативи та за підтримки Британської Ради в січні 2018 року. Зокрема прозвучав оригінальний саундтрек азербайджанського композитора Азера Гаджіаскерлі до стрічки Ентоні Асквіта «Підземка» (Велика Британія, 1928).

З 22 по 24 червня у Кам'янці-Подільському пройшов II Міжнародний кінофестиваль короткого метру «Бруківка». До фіналу конкурсної програми пройшло 75 стрічок та 20 соціальних роликів з України, США, Франції,

Польщі, Сербії, Венесуели, Казахстану, Мексики, Філіппін, Туреччини, Сирії, Марокко, Пакистану, Ірану, Албанії, Індії, Бразилії, Греції, Австралії, Колумбії, Уругваю та інших країн. Гран-прі фестивалю виборів фільм «У країні мачо людей, дивний король» режисера Дейва Каррізоси із Мексики.

15 червня у 9 містах України – Запоріжжі, Бердянську, Краматорську, Червонограді, Луцьку, Ужгороді, Житомирі, Умані та Кропивницькому – стартував третій фестиваль документальних фільмів просто неба Lampra.doc. Традиційно, у кінодобірці кращі нові стрічки виробництва України та Польщі, до яких цього року долучився російський фільм «Кіно для Карлоса» режисера гватемальського походження Ренато Боррайо Серрано. Серед польських робіт: «Полонез» Агнешки Елбановської, «Шматочок літа» Марти Мінорович, «Чужинець на моїй канапі» Гжегожа Бжозовського, «Відвідини» Матея Бобріка, «Щоденник подорожі» Пьотра Сташика. В рамках фестивалю, який триватиме до 15 вересня, заплановано також кінопокази в Києві та Варшаві. Партнери: програма ЄС Culture Bridges, Інститут Адама Міцкевича (Польща), Державне агентство України з питань кіно.

14–18 червня в столичному Культурному центрі «Кінотеатр «Київ» відбувся другий фестиваль «Тиждень швейцарського кіно». У програмі продемонстрували стрічки-учасники європейських фестивалів останніх років: комедію «Стрікер» Пітера Луїзі, феміністську драму «Божественний порядок» Петри Фольпе, італо-швейцарську мелодраму «7 днів» Рікардо Колла, швейцарсько-бельгійську мелодраму «Навколо Луїзи» Ольги Баїлліф та інші. Організатором заходу виступило Посольство Швейцарії в Україні.

У цій же локації 20 червня до Всесвітнього дня біженців відбувся показ німецької стрічки «Людський потік» китайського режисера Ай Вейвея. Ініціатором події виступило Агентство ООН у справах біженців в Україні.

У червні стартував знімальний процес фільму «Захар Беркут» режисерів А. Сеїтаблаєва та Джона Вінна (США). У зйомках за мотивами однойменної повісті І. Франка задіяно міжнародну акторську команду з України, США, Казахстану, Великої Британії та Монголії. У головній ролі – Роберт Патрік (США). До проекту також долучилися американські продюсери Джефф Райс, Ю. Карновський та Раджа Коллінз, що сприятиме просуванню стрічки на північноамериканському ринку. Фільм створюється компанією Kinogob за підтримки Державного агентства України з питань кіно.

Цього ж місяця в Києві проходили зйомки мінісеріалу «Chernobyl» виробництва американського телеканалу Home Box Office та британського Sky. Прем'єру заплановано на 2019 рік.

З 6 червня по 31 липня учасницею програми резиденції фонду «Ізоляція» стала письменниця та режисер Джуліет Жак (Велика Британія). Резидентка працюватиме над документальним фільмом про українську квір та ЛГБТ-спільноти.

За кордоном

Цього року Україна вдруге представила свій національний стенд на кіноринку Mifa Market, який пройшов 11–16 червня у рамках XLII Міжнародного фестивалю анімаційних фільмів у Ансі (Франція). В ході заходу 14 українських анімаційних студій презентували свої роботи різного рівня готовності. Серед них повнометражні мультфільми «Мавка. Лісова пісня» (студія Animagrad) і «Віктор робот» («Червоний собака»), серіал «Мама поспішає додому» (Glowberry), проект серіалу «Анімована поезія» за мотивами «Кобзаря» Т. Г. Шевченка (Nebeskey) тощо. В рамках роботи стенда відбулися робочі зустрічі українських аніматорів з іноземними виробниками, інвесторами, дистрибуторами та сейлз-агентами анімаційного кіно. Наймасштабнішою стала зустріч із польськими колегами, ініційована Польським кіноінститутом. Організатором Українського стенда виступила «Українська анімаційна асоціація» (UANIMA) за підтримки Державного агентства України з питань кіно, Міністерства культури України та Міністерства закордонних справ України.

Український кінематограф був гідно представлений на 53-у Міжнародному кінофестивалі у Карлових Варах (Чехія), який відкрився 29 червня. В рамках фестивальної програми секції «На Схід від Заходу» відбулася світова прем'єра українсько-німецької стрічки «Вулкан» Р. Бондарчука. На пітчінгу «Docs in Progress» було представлено проекти одразу двох стрічок: «Історія зимового саду» С. Мозгового та «Панорама» Ю. Шилова, яка стала переможцем конкурсу. Проект кримськотатарського режисера Н. Алієва «Додому» відібрано до «Works in Development – Feature Launch 2018».

6–18 червня в Австралії проходив LXV Сіднейський кінофестиваль. У програмі було представлено понад 200 стрічок, серед яких українсько-словацький фільм «Межа» П. Беб'яка та документальна картина про війну на Донбасі «Віддалений гавкіт собак» Сімона Леренга Вільмонта.

Детальніше ознайомитися з українським кінематографом австралійці змогли на Українському кінофестивалі у Джилонгу, який стартував 28 червня. У програмі: «Кіборги» А. Сеїтаблаєва, «Стрімголов» М. Степанської, «Плем'я» М. Слабошпицького, «Ізі» Андреа Ман'яні, альманах короткометражних стрічок «Нова українська хвиля». Організатори також надали фестивальну платформу для презентації місцевих фільмів на українську тематику, як-от фільм австралійського режисера Стефана Бугрина «Матері війни». Подія триватиме до 8 липня.

На XXI Шанхайському міжнародному кінофестивалі, який пройшов 16–25 червня в Китаї, у програмі The Belt and Road Film Week представили українське фентезі «Сторожова Застава» Ю. Ковальова. А проект повнометражної спортивної драми «Пульс» С. Чеботаренка, заснованої на реальній історії п'ятикратної української призерки Паралімпійських ігор

О. Ботурчук, презентували в рамках фестивального пітчінгу SIFF Co-Production Market.

Українську стрічку «Випуск'97» П. Острікова показали на фестивалі Palm Springs International ShortFest, що проходив 19–25 червня у Каліфорнії (США). Американським глядачам фільм презентували під назвою «Desperate Measures».

11 червня на кінофестивалі Lighthouse International Film Festival у Нью-Джерсі українсько-італійський фільм «Ізі» режисера Андреа Ман'яні отримав Приз глядацьких симпатій.

14 червня в Таллінні (Естонія) та 18 червня в Єрусалимі (Держава Ізраїль) пройшли прем'єрні покази фільму А. Сеїтаблаєва «Кіборги: Герої не вмирають». Ізраїльську презентацію стрічки відкрив Міністр закордонних справ України П. Клімкін. Захід було організовано Посольством України в Державі Ізраїль за сприяння ГО «Ізраїльські друзі України» та Почесного консула Держави Ізраїль у Західному регіоні України О. Вишнякова.

29 червня у варшавському кінотеатрі «Вісла» відбулася прем'єра документального фільму «Дружба в тіні Кремля. Завтра Україна» Мацея Грабиси та Войцеха Яхимяка. Стрічка базується на свідченнях, записаних польськими документалістами під час поїздок у 2017 році в зону АТО. Це другий фільм циклу «Дружба у тіні Кремля». Перший має назву «Сьогодні Грузія» і розповідає про російсько-грузинську війну 2008 року.

Режисер документального фільму про Євромайдан «Зима у вогні» Є. Афінеєвський став членом Американської Академії кінематографічних мистецтв і наук.

Фільм «Лягідна» С. Лозниці потрапив до списку кращих стрічок 2018 року за версією видання The Guardian.

Візуальні мистецтва

В Україні

Народний художник України, майстер гутного скла А. Бокотей отримав високу угорську державну нагороду – Лицарський хрест Угорського ордену, яку митцю вручив Надзвичайний і Повноважний Посол Угорщини в Україні Ерно Кешкень.

З 5 по 14 червня у Вінниці за підтримки Міністерства культури України тривав II Міжнародний мистецький пленер «Кращий художник – 2018». Окрім українських професійних художників його учасниками стали також митці з Грузії, Китаю, Киргизстану, Таджикистану, Узбекистану, Вірменії та Росії. Переможцем у номінації «Міжнародний конкурс» став Жанібек Суйунбеков (Киргизька Республіка). II місце посів Закир Сабіров (Таджикистан).

23 червня – 1 липня на Сумщині відбувся XXI симпозіум ленд-арту в Могриці «Простір покордоння», який зібрав понад 70 учасників з України, Німеччини та Польщі. Організований Г. Гідорою проект існує з 1997 року як

платформа для мистецьких практик та обміну досвідом між українськими та закордонними митцями.

16–17 червня у Львові пройшов IV Графіті-фестиваль Alarm, у якому взяли участь понад 70 художників з України та Польщі. За два дні митці перетворили стіни занедбаних технічних споруд Сихова на цікаві мистецькі об'єкти.

Із сучасним польським вуличним мистецтвом можна було ознайомитись і в Одеському художньому музеї на виставці «Terrible Kissers», що експонувалася з 1 по 25 червня. В рамках проекту польський художник Стах Шумський та його українські колеги створили свої графіті безпосередньо на стінах виставкового залу.

23 червня у PinchukArtCentre відкрилася масштабна міжнародна виставка «І знову демократія?», яка триватиме до 6 січня 2019 р. Художники: Франсіс Аліс (Бельгія), група Аллора та Кальсаділья (США – Куба), Олафур Еліассон (Данія – Ісландія), Мауріціо Кателан (Італія), Зо Леонард (США), Гошка Макуга (Польща – Велика Британія), Такаші Мураками (Японія), Сондра Перрі (США), Паскаль Мартін Таю (Камерун – Бельгія), Люк Тюйманс (Бельгія), Рейчел Уайтред та Демієн Хьорст (Велика Британія). Куратор експозиції – арт-директор PinchukArtCentre Бйорн Гельдхоф (Бельгія).

Роботи 30 корейських фотографів представлено на українсько-корейській виставці «Exposure», яка відкрилася 14 червня в культурному просторі «АкТ» Арт-заводу «Платформа». Подія відбулася за участі куратора з Південної Кореї Сонгте Джона.

16 червня завершилася майже місячна резиденція нью-йоркського куратора й митця Клеменса Пула, організована фондом «Ізоляція» за підтримки Посольства США в Україні. Її результатом став проект Donbas Video Portraits, створений автором під час експедиції містами Донецької та Луганської областей.

Тимчасом Британська Рада в Україні та Ліверпульська бієнале оголосили набір на третю програму мистецьких резиденцій «SWAP:UK/Ukraine Residency», куди запрошують митців та кураторів з України та Великої Британії. Заявки на участь прийматимуться до 15 липня.

За підтримки Посольства США в Україні у червні в Дніпрі відкрито пересувну виставку скульптур М. Дзиндри. У експозиції представлено 19 робіт майстра.

У червні в приміщенні Генерального консульства Словаччини в Ужгороді діяла виставка абстрактного живопису «Процес», на якій експонувалися роботи українських художників С. та Д. Бібів. А в стінах Почесного консульства Чеської Республіки в Ужгороді відкрилася персональна виставка О. Кашшай «Нове покоління».

14 червня на території Національного заповідника «Софія Київська» за підтримки Посольства Угорщини в Україні стартувала виставка «Скульптура

просто неба» арт-проекту «3D. PUBLIC ART». У проекті, зокрема, взяли участь представники закарпатського скульптурного осередку, твори яких практично невідомі київській публіці.

25 червня кінний монумент «Витязь Свободи», створений українськими скульпторами, вирушив із Києва до Каунаса (Литва), де буде встановлений на честь 100-річчя незалежності Литви. В урочистій церемонії «проводів» пам'ятника взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол Литовської Республіки в Україні Марюс Януконіс, голова фонду «Корона Князів Острозьких» Робертас Габулас, голова фонду «Вітіс» Вилюс Кавалаяускас, автори монумента – О. Сидорук та Б. Крилов.

Іспанський архітектор, засновниця програми «Little architect» Долорес Вікторія Руїз Гаррідо поділилася своїми знаннями на II Міжнародному архітектурному фестивалі ARCHIKIDZ!, який відбувся 2–3 червня у Києві.

У червні українська художниця О. Чепелик взяла участь у програмі мистецьких резиденцій Арт-поселення Шаулонг (Soulangh artist Village, Тайвань). Під час свого перебування мисткиня презентувала проект «Код міста» в галереї «A13» Культурного Парку Шаулонг і прочитала дві лекції: «Взаємодія архітектурних просторів, сучасного мистецтва і новітніх технологій» і «Міжнародний Фестиваль Соціальної Скульптури та інші дослідження арт-практик в урбаністичному середовищі».

За кордоном

На ярмарку сучасного мистецтва VOLTA14 Basel 2018, що проходив з 11 по 16 червня у рамках тижня мистецтв Art Basel Week у Швейцарії, було представлено роботи восьми українських митців. «Voloshyn Gallery» презентувала твори художниць М. Сулименко, Ж. Кадирової та А. Подерв'янської. А Mironova gallery – А. Волокітіна, Р. Михайлова, С. Мельниченка, А. Півненко і Б. Томашевського.

1 червня в нью-йоркському арт-центрі WhiteBox відкрилася перша персональна міждисциплінарна виставка київської художниці Зінаїди (З. Кубар) «4.5.0». Назва проекту – код, яким українські військові повідомляють один одному, що «все спокійно». Куратор – художній директор WhiteBox Хуан Пунтес. В рамках заходу художниця також презентувала проект психологічного відновлення військових «АРТРЕХАБ», в основі якого покладено її авторський метод арт-реабілітації. Також Зінаїда особисто провела арт-реабілітаційні сесії для американських ветеранів у Мангеттенському центрі мережі військових госпіталів VA New York Harbor Healthcare System.

У іншій нью-йоркській галереї «Alexandre Gertsman Contemporary Art» експонувалися роботи українського арт-тандему БМ Бабак-Матвеев (М. Бабак і Є. Матвеев). Проект «Фантазія та шаленство: художня подорож з Києва до Нью-Йорка» відбувся за підтримки Постійного представництва України при ООН і Генерального консульства України в Нью-Йорку.

5 червня в столиці Канади представили два міжнародні фотопроєкти – «Україна: Подолання» та «Діти війни», які демонструють, як Україна долає нажорсткіші виклики останніх років. Захід відвідали урядовці, парламентарі, члени дипломатичного корпусу та представники української громади Канади. Співорганізаторами виступили оттавський відділ Української національної фундації, Балто-Чорноморська Безпекова Конфедерація та Інститут публічної дипломатії (Україна). Заплановано також показ цієї виставки в США.

У червні завершився перший етап польсько-української арт-резиденції «Фундація», відкритої Фондом Союзу поляків м. Києва у вересні 2017 року. За час її роботи у Польщі, в місті Клементовіце, змогли попрацювати більш як 10 українських художників з Харкова, Львова, Києва, Одеси і Дніпра. Мета резиденції – змінити ставлення до українців і українського мистецтва в світі загалом, і в Польщі зокрема.

Музеї. Охорона культурної спадщини В Україні

Проект «Штурм пагорба» від німецького архітектурного бюро Kleihues Gesellschaft von Architekten mbH, розроблений архітекторами Яном Кляйхусом та Йоганнесом Кресснером, переміг у конкурсі на найкращий проект Національного музею Революції Гідності.

Представницька делегація дипломатів Євросоюзу, до складу якої увійшло майже 50 послів і аташе, відвідала перший в Україні Музей АТО в Дніпрі. Дипломати ознайомилися з експозицією і переглянули фільм «Війна заради миру» режисера Є. Титаренка.

У Львові 22 червня відбулося підписання меморандуму про співпрацю між управлінням культури Львівської міськради, Палацом культури ім. Гната Хоткевича та люблінським Центром зустрічей культур (Польща). Передував події стратегічний воркшоп «Палац культури на мапі Львова», в ході якого директор Центру зустрічей культур Пьотр Франашек поділився досвідом розвитку культурної інституції.

Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Марі Йованович разом із першою леді нашої країни М. Порошенко взяла участь у церемонії відкриття дзеркальної зали Вишнівецького палацово-паркового комплексу, що на Тернопільщині. Реставраційні роботи було проведено за фінансової підтримки Міністерства культури України обсягом 4 млн грн та завдяки гранту від Посольства США в Україні на суму \$159 тис.

Лариса Гординська (США), донька українського художника, поета, мистецтвознавця, організатора культурного життя в Галичині С. Гординського, який у 1944 р. емігрував на Захід, передала Національному музею ім. Андрея Шептицького та Національному літературно-меморіальному музею Івана Франка батьків архів. Серед раритетів: рисунки О. Новаківського, С. Гординського, М. Мороза, С. Луцика, Е. Козака; особисті документи

С. Гординського, зокрема, його паризькі дипломи – з Академії Жульєна (1928 р.) та Академії Леже (1929 р.), книжки початку ХХ ст. тощо.

Ще один американський меценат – Олександр Балабан, передав вінницькому Музею української марки ім. Якова Балабана понад тисячу унікальних екземплярів часів української революції 1917–1919 рр. Колекцію почав збирати батько мецената, хорунжий армії УНР Яків Балабан, на честь якого названо музей.

У червні Національний музей-заповідник українського гончарства в Опішному представив одразу два проекти: виставку творів художниці-кераміста, члена Співки художників Грузії та Національної спілки майстрів народного мистецтва України Г. Міміношвілі (Київ) з нагоди 60-ліття мисткині, а також виставку кераміки «Діалоги з глиною» американки українського походження Наталі Кормелюк.

15 червня в картинній галереї Мукачівського історичного музею (замок «Паланок») презентовано колективну виставку робіт українських та угорських митців «Чуття єдиної родини». У експозиції понад 70 робіт, виконаних у різних стилях та жанрах.

11–12 червня у Чернігові відбувся музейний форум «Місцеві музеї: нові форми та інновації» в рамках проекту «Від партнерства місцевих музеїв до широкого транскордонного співробітництва». Захід зібрав понад 70 представників більш як 30 музеїв Білорусі та України. Проект профінансовано спільно з ЄС у рамках Програми територіального співробітництва країн Східного партнерства (ЕaPТC) Білорусь – Україна.

За кордоном

У червні комплекс архівних документів, що відображає причини, перебіг і наслідки аварії на Чорнобильській АЕС, включено до Міжнародного реєстру програми ЮНЕСКО «Пам'ять світу».

У рамках фестивалю культури «Антверпенське бароко 2018. Рубенс надихає» з 1 червня по 16 вересня в Антверпені (Бельгія) триває виставка «Sanguine/Bloedrood», в експозиції якої представлено фігури «Іоанн» та «Богородиця» авторства І. Г. Пінзеля. Куратор виставки Люк Туйман задумав показати масштабний і унікальний діалог між ключовими роботами епохи бароко та творами сучасних митців. Організатори: Музей сучасного мистецтва МНКА, Королівський музей образотворчого мистецтва в Антверпені та Fondazione Prada.

У музеї Aboa Vetus & Ars Nova у фінському місті Турку проходить виставка «Неймовірний світ Марії Примаченко». У експозиції 135 робіт з колекції Національного музею українського народного декоративного мистецтва. Виставка відкрилася 26 квітня і триватиме до 2 вересня. Куратор – Силью Легтонен. Фінансова підтримка – дизайнерська компанія Marimekko.

Література В Україні

4 червня в київському Посольстві Норвегії в Україні перекладачку Н. Іваничук було нагороджено Королівським Норвезьким орденом Заслуг – державною нагородою Норвегії. Її відзначили за перекладацьку діяльність та значний внесок у розвиток норвезько-українських взаємин.

Заступник директора Українського інституту книги А. Левкова отримала орден Мистецтв та Літератури від Міністерства культури Франції. Нагороду вручила Надзвичайний та Повноважний Посол Франції в Україні Ізабель Дюмон.

15–17 червня у Вінниці вперше відбувся фестиваль «Острів Європа», присвячений «камерним» літературам, «малим» мовам та локальним текстам. На захід завітали митці з Білорусі, Польщі, Чехії, Вірменії, Ізраїлю, Швейцарії, Канади та США, зокрема класик білоруської літератури Ольгерд Бахаревич, володарка польської премії Вітольда Омбровича Вероніка Мурек, чеська літераторка Дора Капралова, ізраїльська письменниця родом з Чернівців Белла Шаєр, співзасновниця літературного салону у Цюриху Дана Ріорчеа та інші. У рамках фестивалю відбулася презентація роману канадського письменника Марка Роберта Стеха «Голос». Цікавою подією став мистецький квест «Єврейське щастя Вінниці», проведений за підтримки Посольства Держави Ізраїль в Україні.

З 8-го по 10 червня у Полтаві вперше пройшов фестиваль українсько-шведської поезії Meridian Poltava. Його темою стала Полтавська битва 1709 року, яка є частиною української та шведської національної історії. Шведську літературу представили: Елізабет Х'юрт, Агнета Плеєль, Мальте Перссон, Інґрід Калленбек, Пер Вестберг, Дональд Бустрьом. Гостями фесту також стали українсько-німецька письменниця К. Петровська та німецький журналіст Б. Райтшустер. В рамках заходу відбувся показ документальної стрічки «Ампутація» за участі авторів – Ігоря Померанцева (Росія – Велика Британія) та Л. Стародубцевої. Культурний марафон завершився концертом сучасної класичної музики «Полтава 03:44», який композитори Томас Єннефельт зі Швеції та З. Алмаші з України написали спеціально для Meridian Poltava. Організатори події: Міжнародна літературна корпорація Meridian Czernowitz та незалежне мистецьке об'єднання Magnum Opus.

Перекладачка Беатрікс Керстен (Німеччина) взяла участь у літературно-перекладацькому перформансі «Kreuzstelle/Перехрестя», що відбувся 30 червня в Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал».

За кордоном

Твір українського російськомовного письменника В. Рафеєнка «Долгота Дней» (вид-во «Фабула») став переможцем Вишеградської літературної премії

Східного партнерства (відзначає авторів з Азербайджану, Вірменії, Білорусі, Грузії, Молдови та України). Роман також вийшов в українському перекладі М. Кіяновської у «Видавництві Старого Лева» під назвою «Довгі Часи».

28 червня – 1 липня у Любліні (Польща) з помітним українським акцентом пройшов фестиваль «Схід культури. Інші звучання». Зокрема в ході фестивалю літературних зустрічей «Східний експрес» свою творчість представили О. Бойченко, М. Рябчук, К. Бабкіна, Г. Крук. У рамках заходу А. Любка презентував свою книгу «Кімната для печалі» (вид-во Warsztaty Kultury) в польському перекладі Б. Задури.

7 червня в празькому Будинку національних меншин (Чехія) відбувся вечір, присвячений українській літературі у Словаччині. Гостями вечора стали українські словацькі літератори Марія Няхай, Іван Яцканин і Василь Дацей.

Інститут літератури Болгарської академії наук видав дві книги-білінгви: «Український поетичний авангард» і «Болгарський поетичний авангард».

Роман С. Андрухович «Фелікс Австрія», виданий французькою у видавництві Noir sur Blanc, було номіновано на французьку літературну Премію Жана Моне.

Бібліотеки

В Україні

6 червня Посольство Федеративної Республіки Німеччина в Україні в особі керівника свого консульсько-правового відділу Єнса Крауса Массе передало Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого 15 видань з військового та гуманітарного права. Двомовні німецько-англійські наукові праці поповнили бібліотечний фонд відділу документів іноземними мовами.

За кордоном

Виконавчий директор Української бібліотечної асоціації Я. Сошинська та голова Молодіжної секції Української бібліотечної асоціації О. Бояринова взяли участь у міжнародному семінарі під назвою «Daily innovators and daily educators in libraries», що проходив у Варшаві 1–12 червня. Семінар став підсумковим заходом трирічного міжнародного проекту за участі бібліотекарів з Польщі, Норвегії, Литви та Латвії та України, що фінансувався програмою ЄС «Erasmus+». Мета проекту – сприяти створенню у бібліотеках дружнього простору, орієнтованого на освіту та розвиток дорослих.

З навчальним візитом Польщу також відвідали бібліотекарі Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка, які стали учасниками проекту «Розвиток культури, діяльність і різносторонній розвиток бібліотек на фоні реформи місцевого самоврядування у Польщі». Захід профінансувала програма Study Tours to Poland, яка реалізується Фондом «Лідери змін» за підтримки Польсько-американського фонду свободи.

Релігія В Україні

8 червня у Києві президент Світового конгресу українців Євген Чолій та директор представництва СКУ в Україні С. Касянчук зустрілися з Главою УПЦ КП Патріархом Філаретом. Учасники обговорили релігійну ситуацію в нашій країні та перспективи становлення єдиної Української Помісної православної Церкви.

19 червня під час поїздки на Донбас Надзвичайний і Повноважний Посол Японії Шігекі Сумі зустрівся з намісником Свято-Успенської Святогірської лаври (православний монастир МП) митрополитом Арсенієм.

8 червня у Вінниці в рамках програми Ради Європи «Інтеркультурні міста» відбувся круглий стіл «Міжконфесійні відносини: фокус на проблематику мусульманської спільноти».

За кордоном

У червні питання надання Томосу про автокефалію єдиній Українській Помісній православній Церкві стало для нашої країни головною релігійною темою на міжнародній арені. Зокрема Вселенський Патріарх Варфоломій особисто зустрівся з українськими делегаціями як прихильників, так і противників автокефалії. Перспективи надання Томосу під час зустрічі у Єрусалимі (Ізраїль) обговорили Єрусалимський патріарх Теофіл III і Міністр закордонних справ П. Клімкін. Підняли це питання і в Софії (Болгарія), на зустрічі Патріарха Болгарського Неофіта з спецпредставником Президента України з релігійних питань Р. Павленком. Під час візиту до Румунії президент СКУ Євген Чолій закликав заступника Патріарха Румунської православної церкви Варлаама Плоіештяну посприяти Україні в отриманні автокефалії.

13 червня в Посольстві Сполучених Штатів Америки при Святому Престолі Глава УГКЦ Святослав (Шевчук) провів конференцію на тему релігійної свободи в Україні. Захід відбувся з ініціативи Посла США у Ватикані Каллісти Гінгріч за участі керівників дипломатичних місій та представників Ватикану.

А 14–17 червня Глава УГКЦ взяв участь у зустрічі Східних католицьких єпископів Європи, яка відбулася в м. Лунгро на Півдні Італії.

9 червня в місті Парма (Огайо, США) відбувся Собор єпархії Св. Йосафата УГКЦ за участі 120 делегатів. Головною темою заходу став розвиток нових осередків УГКЦ у США.

Нагороди За кордоном

22 червня в Інституті Славістики Віденського університету (Австрія) було визначено лауреатів Міжнародної премії І. Франка – 2018, яку вручають з 2015 р. за наукові відкриття, здобутки науковців світу в україністиці та соціально-

гуманітарних науках. У номінації «За вагомі досягнення у галузі соціально-гуманітарних наук» перемогу здобула праця фінського автора Йоганнеса Ремі «Брати чи вороги: Український національний рух та Росія, з 1840-х до 1870-х років». До складу міжнародного журі увійшло 12 вчених з університетів України, Австрії, Італії, Словаччини та Польщі. Церемонія нагородження відбудеться 27 серпня 2018 року на батьківщині І. Франка у Дрогобичі на Львівщині.

Благодійність

В Україні

26 червня у Національному заповіднику «Софія Київська» відбувся Перший благодійний вечір «Анна Київська. Нове тисячоліття» на підтримку Культурного Центру Анни Київської та Церкви святих Бориса і Гліба в м. Санліс (Франція). Захід об'єднав понад 200 представників державних, дипломатичних, громадських та культурних діячів. За підтримки Фонду П. Порошенка розпочато фінансування реконструкції будівлі центру обсягом майже 5 млн грн.

Побратимство

В Україні

28 червня в Ужгороді за участі Надзвичайного і Повноважного Посла Чеської Республіки в Україні Радека Матули й гетьмана Устецького краю Олдржиха Бубенічека відбулося урочисте відкриття Регіонального центру Устецького краю Чеської Республіки. Центр зокрема працюватиме над поживленням культурного обміну між регіонами.

За кордоном

У червні з нагоди Дня міста та 142-ї річниці подвигу Христо Ботева відбувся офіційний візит української делегації Сум до міста Враца, з яким у сумчан побратимські зв'язки розпочалися ще 1967 року. Під час візиту мер міста Враца (Болгарія) Калін Каменов і перший заступник міського голови Сум В. Войтенко підписали відновлену угоду про партнерську співпрацю між містами, яка, зокрема, передбачає широкий обмін досвідом і у сфері культури.

Конференції, семінари, лекції, воркшопи

В Україні

У Довженко-Центрі 14 червня відбулася лекція канадського дослідника української культури, професора університету Альберта (Едмонтон, Канада) Богдана Небесьо «Стиль фільмів Олександра Довженка та ідея національного кіно в Україні».

Освітня платформа CANactions організувала в Києві дві лекції: «Ефективність урбанізації як перспектива майбутнього» Дена Кінкейда (США) та «Архітектура побудована з повітря» Мачея Сіуди (Польща).

Мистецтвознавець Олівер Грау (Німеччина) прочитав лекцію «Про політичну іконографію інформаційних суспільств та історії в медіа-арті», яка відбулася 23 червня у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький арсенал».

3 червня за підтримки Посольства США в Україні в Національному музеї «Меморіал жертв Голодомору» відбулася публічна дискусія «Національні травми: чи відлунюють вони у житті сучасників, і чи є шлях до зцілення?». В ході заходу своїми думками та спостереженнями щодо появи і усвідомлення травми в культурі поділилася Кеті Карут – історик, культуролог, професорка гуманітарних наук Корнельського університету ім. Френка Х.Т. Родса (Ітака, США).

Просвітництво

В Україні

1 червня в креативній спільноті IZONE американська дослідниця Орися Кулик прочитала лекцію «Сто років культурної опозиції» та презентувала свій дослідницький проект «COURAGE: Культурна опозиція – розуміння культурної спадщини інакості у колишніх соціалістичних країнах», підтриманий програмою ЄС.

12 червня у Національному музеї ім. А. Шептицького відбулася презентація мистецької розвідки «Абрам Маневич» американських дослідників Алана Пензлера та Мімі Гінзберг. У монографії-альбомі представлено 100 репродукцій робіт знамого митця, який стояв біля витоків українського мистецтва початку ХХ ст.

За кордоном

Посольство України в Німеччині організувало інформаційну кампанію «Приказки», яка стала одним із завершальних проектів Року української мови в Німеччині, що розпочався восени 2017 року. Було обрано десять українських приказок, на основі яких створили короткі анімаційні ролики, що буквально відображають зміст приказки та роз'яснюють його для німецькомовних глядачів.

Діаспора

За кордоном

2–3 червня в Калгарі (Канада) відбувся щорічний VIII Фестиваль української культурної спадщини, організований українською діаспорою.

В американському місті Палатайн поблизу Чикаго 9–10 червня пройшов фестиваль української культури «Червона рута – 2018». У музичній частині

виступили гості з України: київський фольк-гурт «Правиця» та реп-співак VovaZIL'Vova.

2 червня в Клайпеді (Литва) відбувся Фестиваль української культури «Україна – вишиванка», організований Українським культурно-просвітницьким центром «Родина» (м. Клайпеда) за підтримки Посольства України в Литовській Республіці. У ході заходу пройшла виставка старовинних зразків української вишиванки та рушників з приватних колекцій українців Литви та музею при Українському культурно-просвітницькому центрі «Родина».

Матеріал підготувала

Г. М. Іванченко,
провідний редактор
відділу НАУІ Інформцентру
з питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,39. Б/т. Зам. 79. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ–1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12